

ข้อมูลข่าวสาร วศ.

ข้อมูลข่าวสารของกรมวิทยาศาสตร์บริการ
ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

วศ
กฟ
อว 27

เอกสารผลงานที่เสนอให้ประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงในตำแหน่ง
นักวิทยาศาสตร์ 7 ว

เรื่องที่ 2

การหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวในหินเจียรแก้ว

โดย

ว่าที่ ร.ต.สรรค จิตรไกรครวญ

นักวิทยาศาสตร์ 6 ว

กลุ่มฟิสิกส์และวิศวกรรมทั่วไป 1

กองฟิสิกส์และวิศวกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

เอกสารผลงานที่เสนอให้ประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงในตำแหน่ง
นักวิทยาศาสตร์ 7 ว

เรื่องที่ 2
การหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิว

๑๘๘
เลขที่ ๗๗
๒๖ ๕๗
เลขทะเบียน ๙๙๒๒
วันที่ 11 พฤศจิกายน ๒๕๖๕

โดย
ว่าที่ ร.ต. สรรค์ จิตรไคร์ครวญ
นักวิทยาศาสตร์ 6 ว

ด้วยอภินันทนาการ
จาก
๑๗

กลุ่มฟิสิกส์และวิศวกรรมทั่วไป 1
กองฟิสิกส์และวิศวกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ที่ทดสอบค่า "ร้อยละของเกรน"(Grain percentage) ของสารขัดผิวโพลีเอทิลีนที่ตีขึ้นแข็ง (Vitrified Grinding Wheels) ที่เขียนค่าแสดงโครงสร้าง (Structure) ของหินเจียรแก้ว โดยดำเนินการทดสอบตามเอกสารมาตรฐาน JIS พบว่า **สมการที่ใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรน ได้แก่ความถ่วงจำเพาะบ็ลค์ (Bulk specific gravity) ตัวอย่างหินเจียร** เป็นค่าอัตราส่วนของมวลตัวอย่างหินเจียรกับมวลของน้ำที่มีปริมาตรเท่ากับตัวอย่างหินเจียรและไม่มีฟอยล์ แต่ในเอกสารฯ เป็นค่าอัตราส่วนของมวลตัวอย่างหินเจียรกับปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร และมีหน่วยกรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร ซึ่งเป็นความหนาแน่นบ็ลค์ (Bulk density) ของตัวอย่างหินเจียร และการตามค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริก เอกสารฯ ไม่ได้กำหนดวิธีตามค่าไว้

ในการตามค่าโครงสร้างของตัวอย่างหินเจียรแก้ว จากการวิเคราะห์ที่ทดสอบค่าร้อยละของเกรนโดยทำการศึกษาวินิจฉัยวิเคราะห์ว่าเขียนความถ่วงจำเพาะบ็ลค์หรือความหนาแน่นบ็ลค์ที่เป็นสมบัติทางฟิสิกส์ในสมการคำนวณค่าร้อยละของเกรน และได้ดำเนินการตามค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริกด้วย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าที่หนังสือและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หินเจียรและศึกษาขั้นตอนในการผลิตหินเจียรแก้วของโรงงานผลิต พบว่าสมบัติทางฟิสิกส์ที่หนังสือและเอกสารกล่าวถึง ตลอดจนที่นำมาใช้คำนวณส่วนผสมของวัตถุดิบในการผลิตของโรงงานคือ **ความหนาแน่นบ็ลค์** และโดยการวิเคราะห์ย้อนกลับสมการที่ใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรนกับความสัมพันธ์ของปริมาตรของหินเจียรกับสารขัดผิวทำให้ได้ทราบว่าค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริก เท่ากับ **อัตราส่วนของมวลสารขัดผิวที่หายไปกับมวลของสารขัดผิวที่คงเหลืออยู่ หลังการแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริก** ความผิดพลาดในการตามปริมาตรของหินเจียรแก้วและการอ้างค่าความสะอาดเกรนสารขัดผิวภายหลังการแช่ในกรดฯ จะทำได้ผลการทดสอบขาดความแม่นยำ

การศึกษาวินิจฉัยนี้ ทำให้สมการที่ใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวโพลีเอทิลีนที่ตีขึ้นแข็งเกิดความชัดเจนและสามารถดำเนินการวิเคราะห์ที่ทดสอบได้อย่างถูกต้อง

ปัจจุบันกองฟิสิกส์และวิศวกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้ใช้ผลการศึกษาวินิจฉัยนี้มาใช้ในการทดสอบตามค่าร้อยละของเกรน เพื่อแสดงค่าโครงสร้างของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้วให้แก่หน่วยงานราชการและเอกชนที่มาขอใช้บริการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ง
คำนำ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หินเจียรแก้ว	1
1.2 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	2
1.3 รายละเอียดของปัญหา	3
1.4 จุดประสงค์	4
1.5 ขั้นตอนในการศึกษาวิจัย	5
บทที่ 2 โครงสร้างของหินเจียร	6
2.1 โครงสร้าง	6
2.2 ความหนาแน่นกับปริมาตรของหินเจียร	6
บทที่ 3 ความหนาแน่นและความถ่วงจำเพาะ	8
3.1 นิยาม	8
3.1.1 ความหนาแน่นของ ของแข็งและของเหลว	8
3.1.2 ความหนาแน่นปรากฏของ ของแข็งและของเหลว	8
3.1.3 ความหนาแน่นบัลค์ของ ของแข็ง	9
3.1.4 ความถ่วงจำเพาะของ ของแข็งและของเหลว	9
3.1.5 ความถ่วงจำเพาะปรากฏของ ของแข็งและของเหลว	9
3.1.6 ความถ่วงจำเพาะบัลค์ของ ของแข็ง	10
3.2 ความแตกต่างระหว่างเทอมที่เกี่ยวกับความหนาแน่นกับความถ่วงจำเพาะ	10
3.3 คำร้อยละของเกรนสารขัดผิวของหินเจียร	11
3.4 ความหนาแน่นบัลค์ของ เกรนสารขัดผิว	12

3.5 การแก้ไขสมการที่ใช้คำนวณค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวของ หินเจียรแก้ว	12
บทที่ 4 การศึกษาวิเคราะห์หาค่า K	15
4.1 ส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายได้ในกรดไฮโดรฟลูออริก, x	15
4.2 การผลิตหินเจียรแก้ว	15
4.3 การวิเคราะห์หาค่า x	16
4.4 การศึกษาวิเคราะห์หาค่ามวลจริงของเกรนสารขัดผิว	17
บทที่ 5 การศึกษาทดลอง	20
5.1 การเตรียมตัวอย่าง	20
5.2 การดำเนินการทดลอง	21
5.3 การนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์	22
บทที่ 6 บทสรุป	23
6.1 วิจารณ์ผลของการศึกษาวิจัย	23
6.2 สรุปผลการศึกษาวิจัย	23
กิตติกรรมประกาศ	26
เอกสารอ้างอิง	27
ภาคผนวก	28
ภาคผนวก ก. วิธีทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียรและ วิธีทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของเกรนสารขัดผิว	29 30
ภาคผนวก ข. ตารางแสดงค่าต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทดลอง	32
ภาคผนวก ค. ภาพแสดงสัญลักษณ์ของหินเจียรและการทดลองหาค่า ร้อยละของเกรน	35

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 อันดับค่าโครงสร้างและค่าร้อยละของเกรนกับค่าเบี่ยงเบน ตามมาตรฐาน JIS R 6210	32
ตารางที่ 2 ค่าน้ำหนักของมวลที่ชั่งได้ในแต่ละขั้นตอนของการผลิตตัวอย่าง หินเจียรที่ใช้ในการศึกษาทดลอง	33
ตารางที่ 3 ผลการคำนวณหาค่าของ D และ D_u กับการเปรียบเทียบค่า K และ $GS\%$ ที่คำนวณจาก M_u จริงที่ใช้ในส่วนผสมของวัตถุดิบกับ M_u ที่ได้จากการคำนวณ	34
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว โดยใช้วิธีซีและเทคนิคที่ได้จากการศึกษาวิจัย	35

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ตัวเลขและอักษรพยัญชนะที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงคุณลักษณะของ ผลิตภัณฑ์หินเจียร	36
ภาพที่ 2 ลักษณะโครงสร้างของหินเจียร	37
ภาพที่ 3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์หินเจียรและเกรนสารขัดผิว	36
ภาพที่ 4 การล้างทำความสะอาดเกรนสารขัดผิวที่ได้ภายหลังจากการแช่ ตัวอย่างหินเจียรในกรดไฮโดรฟลูออริกโดยใช้ Filtering suction flask	37
ภาพที่ 5 ลักษณะอุปกรณ์และการทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของ เกรนสารขัดผิว	38

คำนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการผลิตหินเจียรแก้ว (Vitrified Grinding Wheels) ที่ใช้สารประเภทอนุกรมของ Alumina และ Silicon Carbide เป็นวัตถุดิบสำหรับทำสารขัดผิว เพื่อสำหรับใช้งานในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหินเจียรที่ผลิตจึงต้องได้มาตรฐานสากลทั้งด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความปลอดภัยในการใช้งานตามที่กำหนด

เกณฑ์กำหนดมาตรฐาน และวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้วของประเทศนั้น ปัจจุบันสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ยังไม่ได้จัดทำขึ้น แต่ในกรณีที่มีผู้ต้องการจะจดทะเบียนผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้วกับทางสำนักฯ นั้น ทางสำนักฯ กำหนดให้ใช้มาตรฐานของประเทศญี่ปุ่น คือ JIS R 6210-1986 (Vitrified Grinding Wheels) และ JIS R 6240-1986 (Testing Methods of Grinding Wheels) ซึ่งปรากฏว่ารายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในตัวข้อการทดสอบหาค่าร้อยละของเกรน (Grain Percentage) สารขัดผิวในหินเจียรแก้วใน JIS R 6240-1986 นั้น เขียนสมการที่ใช้คำนวณค่าปริมาณทางสถิติไม่ถูกต้องตามนิยามของปริมาณทางสถิติ และวิธีหาค่าไว้ทำให้ไม่สามารถคำนวณการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวได้

ในฐานะผู้รับผิดชอบการปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบสมบัติของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้วที่มีผู้มาใช้บริการวิเคราะห์ทดสอบ จึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดและข้อขัดข้องในรายละเอียดวิธีวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว ซึ่งเป็นค่าแสดงโครงสร้าง (Structure) ผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติการสามารถให้บริการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้วได้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หินเจียรแก้ว (Vitrifide Grinding Wheels)

หินเจียร (Grinding Wheels) มีลักษณะเป็นจานหน้าที่มีรูตรงกลางสำหรับใส่กับแกนหมุนของเครื่องเจียรทั้งที่หมุนด้วยมือหรือมอเตอร์ เป็นวัสดุที่ใช้สำหรับตกแต่งผิวของชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโลหะหล่อหรืองานเชื่อมโลหะ แต่งรอยตะเข็บและการลบคมของขอบโลหะ ตลอดจนประเภทโลหะเช่น แก้ว หิน ปูน และวัสดุประเภทอื่น ๆ ที่ต้องใช้หินเจียรในกระบวนการผลิตให้มีความเรียบร้อยสวยงาม ได้รูปร่างลักษณะตามที่ต้องการ เช่น เพชร พลอยและอัญมณีอื่นๆ เป็นต้น

เนื้อของหินเจียรประกอบด้วยอนุภาคหรือเกรน* (Particles or Grains) ของสารขัดผิว (Abrasive materials) ทั้งที่ได้จากธรรมชาติหรือประดิษฐ์ขึ้นโดยยึดติดเข้ากันด้วยสารยึดเหนี่ยว (Bonding materials) ชนิดต่างๆ ทั้งประเภทที่เป็นสารอินทรีย์ (Organic materials) หรือสารอนินทรีย์ (Inorganic materials)

สารอินทรีย์ที่ใช้เป็นตัวยึดสารขัดผิวเข้าด้วยกัน ได้แก่ ยางสน (Resin) ยาง (Rubber) ชแลค (Shellac) หรือสารยึดเหนี่ยวที่คล้ายคลึง สารอนินทรีย์ได้แก่ ดิน (Clay) แก้ว (Glass) ปอร์ซเลน (Porcelain) โซเดียมซิลิเกต (Sodium silicate) แมกนีเซียมออกซิคลอไรด์ (Magnesium oxychloride) หรือโลหะ (Metal)

หินเจียรที่ใช้ ดิน แก้ว ปอร์ซเลน หรือวัสดุประเภทเซรามิก (Ceramic) จะเรียกว่า "หินเจียรแก้ว" (Vitrifide Grinding Wheels)

ผลิตภัณฑ์หินเจียรที่ใช้กันอยู่นั้นมากกว่าร้อยละ 50 เป็นหินเจียรแก้ว เนื่องจากมีความทนต่อน้ำ น้ำมัน และสารเคมีมากกว่าหินเจียรที่ใช้สารอินทรีย์เป็นสารยึดเหนี่ยว

---

* เกรน (Grain) คือผลึกเดี่ยว เล็กๆ ที่รวมกันประกอบเป็นสารขัดผิว (Abrasive grain) ที่ใช้เป็นวัสดุลับในการผลิตหินเจียร ในกรณีนี้จะเป็นของสารประเภท alumina กับ silicon carbide

โดยทั่วไปแล้วหินเจียรจะแบ่งคุณลักษณะออกตามสมบัติของสารขัดผิว ที่ใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตได้แก่ ชนิดของสารขัดผิวและขนาดของเกรน เกรด(Grade) โครงสร้าง(Structure)ของหินเจียร ชนิดของสารที่ใช้ยึดเหนี่ยวสารขัดผิว(Bonding material) รูปร่าง(Shapes)และมิติ(Dimension)ของหินเจียร ตามลักษณะของการใช้งาน สมบัติต่างๆดังกล่าวกำหนดโดยใช้ตัวเลขและตัวอักษรภาษาอังกฤษ ดังแสดงในภาพที่ 1 ของภาคผนวก ค.

1.2 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในการวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพและประสิทธิภาพ ของการใช้งานของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว(Vitrified Grinding Wheels)นั้น เอกสารมาตรฐานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม(สมอ)ใช้อ้างอิงในการทดสอบหินเจียร ได้แก่เอกสารมาตรฐาน JIS R 6210-1986 (Vitrified Grinding Wheels)⁶ และ JIS R 6240-1986 (Testing Methods of Grinding Wheels)⁷

สมบัติสำคัญของหินเจียรที่พึงประสงค์และวิธีวิเคราะห์ทดสอบตามมาตรฐานดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาในการปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบ เนื่องจากสามารถวัดหรืออ่านค่าจากเครื่องมือวัดโดยตรงนอกจากการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าโครงสร้างเพียงหัวข้อเดียวเท่านั้น

การหาค่าโครงสร้าง(Structure) ของหินเจียรแต่ละแบบตาม หัวข้อ 3.3 ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6210-1986⁶ นั้นกำหนดให้ดูจากผลการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรน(Grain percentage)ตามวิธีที่กำหนดไว้ในเอกสาร JIS R 6240-1986⁷ ว่าเป็นไปตามค่าที่กำหนดไว้ในตารางของเอกสารดังกล่าวหรือไม่ ดังแสดงในตารางที่ 1 ของภาคผนวก ข.

จากการศึกษารายละเอียดของวิธีการทดสอบหาร้อยละของเกรน ตามหัวข้อ 3.3 ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6240-1986⁷ พบว่ารายละเอียดของค่าบางตัวในสมการที่ใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรน ในเอกสารอ้างอิงดังกล่าวมีความหมาย

ไม่ถูกต้อง และค่าบางตัวก็มิได้กำหนดวิธีการหาค่าที่ชัดเจนเพียงพอในการดำเนินการทดสอบหาค่าองค์ประกอบที่กำหนดได้

1.3 รายละเอียดของปัญหา

รายละเอียดในการทดสอบหาค่าร้อยละของเกรส ตามหัวข้อ 3.3 ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6240-1986⁽⁷⁾ ที่เป็นปัญหาในการวิเคราะห์ทดสอบมีดังนี้

1.3.1 หัวข้อ 3.3(c) สมการที่ใช้ในการคำนวณหาค่า Bulk Specific Gravity ความถ่วงจำเพาะบัลค์ซึ่งเป็นค่าอัตราส่วนของน้ำหนักในอากาศของตัวอย่างหินเจียรหนึ่งหน่วยปริมาตร (รวมทั้งช่องว่างทั้งที่น้ำสามารถซึมผ่านได้และไม่สามารถซึมผ่านได้ของหินเจียรในสภาวะปกติ) ที่อุณหภูมิกำหนดต่อน้ำหนักในอากาศของน้ำกลั่นที่มีปริมาตรเท่ากับตัวอย่างหินเจียรที่อุณหภูมิกำหนดและไม่มีหน่วย ปรากฏว่าชื่อหัวข้อที่ต้องการทดสอบหาค่ากับความสัมพันธ์ของปริมาณในสมการและหน่วยเขียนไม่สอดคล้องกัน*

รายละเอียดเขียนไว้ ดังนี้

$$S = \frac{m}{V} \dots\dots(1)$$

S : bulk specific gravity of sample (g/cm³)

m : mass of sample (g)

V : volume of sample (cm³)

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ของปริมาณด้านขวามือของสมการนั้นไปสอดคล้องกับความหมายคำนิยามของความหนาแน่นบัลค์ (Bulk Density) ซึ่งหมายถึงค่าน้ำหนักในอากาศของวัตถุที่น้ำสามารถซึมผ่านได้หนึ่งหน่วยปริมาตร (รวมทั้งช่องว่างที่น้ำสามารถซึมผ่านได้ และไม่สามารถซึมผ่านได้ของวัตถุในสภาวะปกติ) ที่อุณหภูมิกำหนด โดยมีหน่วยเป็นน้ำหนักต่อหนึ่งหน่วยปริมาตร เช่น กรัม/ลบ.ซม. เป็นต้น

---

* ให้ออกจากนิยามของถ้อยคำที่ใช้เกี่ยวข้องกับ ความหนาแน่น (Density) และความถ่วงจำเพาะ (Specific gravity) ในบทที่ 3

1.3.2 หัวข้อ 3.3.3 Calculation ได้เขียนสมการในการคำนวณ ค่าร้อยละของเกรนไว้ดังนี้

$$GS (\%) = \frac{(1+k)m_g \cdot S}{m \cdot S_g} \times 100 \quad \dots\dots(2)$$

GS(%): grain percentage

k: component of adbrasive grain soluble in hydrofluoric acid

m_g : mass of abrasive grain (g)

m : mass of sample (g)

S : bulk specific gravity of sample (g/cm³)

S_g : specific gravity of abrasive grain

ซึ่งค่าส่วนประกอบของสารขัดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริก(k)นั้น ในกรณีของหินเจียรที่ใช้ Vitriified Bonding Agent เป็นตัวยึดเหนี่ยวสารขัดผิวที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ในเอกสารไม่ได้กำหนดรายละเอียดของการหาค่าไว้ (แต่กรณีที่ใช้ Resinoid Bonding Agent กำหนดให้ค่าของ k = 0)

เมื่อพิจารณาทะลุหน่วยของปริมาณต่างๆที่แทนลงในสมการคำนวณหาค่าร้อยละของเกรนแล้วพบว่า ผลสุดท้ายยังคงเหลือหน่วย g/cm³ จากค่าความถ่วงจำเพาะบัสค์ของตัวอย่างหินเจียร(S) ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากปัญหาใน 1.3.1 และข้อความที่เขียนอธิบายความหมายและหน่วยของสัญลักษณ์ในสมการที่ 1 และสมการที่ 2 ทำให้ผลลัพธ์มีหน่วย g/cm³ ดังกล่าวติดอยู่ด้วย ดังเขียนได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} X &= \frac{g \cdot (g/cm^3)}{g} \times 100 \\ &= g/cm^3 \end{aligned}$$

1.4 วัตถุประสงค์

จากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรดำเนินการศึกษาทดลองเพื่อแก้ไข และปรับปรุงวิธีการทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนให้ถูกต้องและชัดเจน ดังนี้

- 1.4.1 ศึกษาวิเคราะห์ว่าสมบัติทางฟิสิกส์ที่พึงประสงค์ในหัวข้อ 3.3. ของเอกสารอ้างอิงคือ Bulk Specific Gravity ใช่หรือไม่ ถ้าไม่ใช่แล้วสมการที่ใช้คำนวณในหัวข้อย่อย 3.3.1(c) ควรแก้เป็นอะไร และสมการในหัวข้อ 3.3.3 ที่ใช้ในการคำนวณหาค่าร้อยละของเกรนในเอกสาร IS⁷ ที่ถูกต้องจะต้องเขียนเป็นอะไร
  - 1.4.2 ศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอน เทคนิค และวิธีคำนวณในการหาส่วนประกอบของสารชนิดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริก (H) ของหินเจียรที่ใช้สารยึดเหนี่ยวชนิด Vitriified Bonding Agent
  - 1.4.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาทดลองไปใช้ประโยชน์ ในการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าโครงสร้าง (Structure) ของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว ได้อย่างสะดวกและถูกต้อง
- 1.5 ขั้นตอนในการศึกษาทดลอง
- 1.5.1 ศึกษาค้นคว้าว่า โครงสร้างของหินเจียรเป็นตัวแสดงสมบัติหรือมีความสัมพันธ์กับค่าอื่นๆ เช่น มวล ปริมาตร ความหนาแน่น ความถ่วงจำเพาะของหินเจียรอย่างไร
  - 1.5.2 ศึกษาค้นคว้าคำนิยามต่างๆ ของถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับค่าความหนาแน่น (Density) และความถ่วงจำเพาะ (Specific Gravity)
  - 1.5.3 ศึกษาวิเคราะห์ว่าที่ถูกต้องแล้ว สมการที่ใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรนของหินเจียรนั้น มีค่าความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียรกับค่าความหนาแน่นบัลค์ของเกรนสารชนิดผิวเป็นองค์ประกอบ หรือเป็นค่าความถ่วงจำเพาะบัลค์ของหินเจียรกับความถ่วงจำเพาะของเกรนสารชนิดที่เป็นองค์ประกอบของสมการ
  - 1.5.4 ศึกษาขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตของผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์หาวิธีการคำนวณค่าส่วนประกอบของเกรนสารชนิดผิวที่ละลายหายไป ในกรดไฮโดรฟลูออริก (H)
  - 1.5.5 ดำเนินการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนของหินเจียรซึ่งใช้ Vitriified Bonding Agent จากสมการที่แก้ไขให้ถูกต้องแล้วจากการศึกษาวิเคราะห์

บทที่ 2

โครงสร้างของหินเจียร

2.1 โครงสร้าง(Structure)

เมื่อพิจารณาเนื้อของผลิตภัณฑ์หินเจียรชนิดต่างๆอย่างใกล้ชิด จะสังเกตเห็นว่ามีลักษณะละเอียดและหยาบแตกต่างกันไป เมื่อนำไปส่องดูโครงสร้างด้วยกล้องขยาย จะพบว่าสิ่งที่ทำให้เนื้อหินเจียรมีลักษณะดังกล่าวนี้ เกิดจากความสัมพันธ์ของเกรนสารขัดผิว(Abrasive grain) สารที่ใช้ยึดเหนี่ยวเกรนสารขัดผิว(Bonding material)และช่องว่างในเนื้อหินเจียร(Void or Spaces) ดังแสดงในภาพที่ 2 ของภาคผนวก ค. การที่ช่องว่างระหว่างเกรนของสารขัดผิวที่ถูกยึดติดด้วยสารยึดเหนี่ยว มีขนาดและจำนวนแตกต่างกันย่อมจะทำให้ความหนาแน่นของเนื้อหินเจียรมีค่าแตกต่างกันไปด้วย

2.2 ความหนาแน่นกับปริมาตรของหินเจียร

จากองค์ประกอบทั้งสามดังกล่าวใน 2.1 นั้น ถ้ากำหนดให้ปริมาณของสารยึดเหนี่ยวที่ใช้มีคงที่แล้ว ระยะของช่องว่างหรือขนาดของรูพรุนในเนื้อหินเจียรจะขึ้นอยู่กับขนาดและรูปร่างของสารขัดผิวซึ่งสามารถพิจารณาความแตกต่างได้จากค่าความหนาแน่นของการบรรจุตามธรรมชาติ(natural packing density)หรือความหนาแน่นบัลค์(Bulk density)ของสารขัดผิว

ดังนั้นโครงสร้าง(Structure)ของหินเจียรจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของเกรนสารขัดผิวกับความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียร

ในทางปฏิบัติปริมาตรของผลิตภัณฑ์หินเจียรที่ต้องการผลิตจะเป็นตัวแปรที่ทำให้ต้องใช้สารขัดผิวในปริมาณที่ต่างกัน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีโครงสร้างตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้จึงกำหนดโครงสร้างของหินเจียรโดยคิดจากค่า ร้อยละของเกรน (Grain percentage) หรือค่า ร้อยละของสารขัดผิวโดยปริมาตร(percent by volume of abrasive grain)

โดยทั่วไปแล้วนิยมใช้ตัวเลขจำนวนเต็มเป็นค่าแสดงอันดับของ โครงสร้าง ของ หินเจียรโดย ANSI B74.13-1970^{'1'} จะใช้เลข 1 ถึงเลข 15 ส่วน JIS R 6420 -1986^{'7'} จะใช้เลข 0 ถึงเลข 14 โดยตัวเลขค่าน้อยจะแสดงว่าช่องว่างมีระยะห่างระหว่างเกรนใกล้เคียงหรือรูพรุนมีขนาดเล็ก(dense spacing) และตัวเลขที่ค่ามากกว่าก็แสดงว่าจะมีรูพรุนหรือช่องว่างที่ใหญ่กว่าหรือระยะห่างระหว่างเกรนมากขึ้น (open spacing)

รายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวเลขของ โครงสร้างกับค่าร้อยละของ เกรน ตาม JIS^{'6'} ดังแสดงในตารางที่ 1 ของ ภาคผนวก ข.

บทที่ 3

ความหนาแน่นและความถ่วงจำเพาะ (Density and Specific gravity)

3.1 คำนิยาม

จากการศึกษาหนังสือมาตรฐาน ASTM (Vol.3) E12 "Standard Definition of Terms Relating to DENSITY AND SPECIFIC GRAVITY OF SOLIDS, LIQUIDS AND GASES" ได้กำหนด คำนิยามของถ้อยคำ(terms)ที่เกี่ยวข้องกับความหนาแน่น(Density) และความถ่วงจำเพาะ(Specific Gravity) ของสารทั้ง 3 สถานะไว้

แต่เนื่องจากกรณีที่กำลังศึกษาวิเคราะห์นี้ ตัวอย่างคือหิน เจริญแก้วซึ่งมีสถานะเป็นของแข็ง(Solid) ดังนั้น จึงพิจารณาศึกษาคำนิยามดังกล่าวเฉพาะ ของของแข็งเท่านั้นซึ่งมีดังนี้

3.1.1 ความหนาแน่นของของแข็งและของเหลว(Density of solids and liquids)

หมายถึงมวลของวัตถุหนึ่งหน่วยปริมาตร ρ อุณหภูมิที่กำหนด มีหน่วยเป็นกรัม/มิลลิลิตร, กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร, กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร, ปอนด์/ลูกบาศก์ฟุต ฯลฯ ถ้าวัตถุเป็นของแข็ง ปริมาตรต้องเป็นของส่วนที่น้ำไม่สามารถซึมผ่านได้

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

" ความหนาแน่นที่ x "

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ

3.1.2 ความหนาแน่นปรากฏของ ของแข็งและของเหลว (Apparent Density of solids and liquids)

หมายถึง น้ำหนักในอากาศของวัตถุหนึ่งหน่วยปริมาตร ρ_a อุณหภูมิที่กำหนด มีหน่วยเป็น กรัม/มิลลิลิตร, กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร, กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตร, ปอนด์/ลูกบาศก์ฟุต ฯลฯ ถ้าวัตถุเป็นของแข็งปริมาตรต้องเป็นของส่วนที่น้ำไม่สามารถซึมผ่านได้

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

" ความหนาแน่นปรากฏที่ x "

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ

3.1.3 ความหนาแน่นของของแข็ง (Bulk Density of solids)

หมายถึง น้ำหนักในอากาศของวัตถุที่น้ำสามารถซึมผ่านได้หนึ่งหน่วยปริมาตร (รวม ทั้งช่องว่างที่น้ำสามารถซึมผ่านได้ และไม่สามารถซึมผ่านได้ของวัตถุในสภาวะปกติ) ณ อุณหภูมิที่กำหนด โดยมีหน่วยเป็น กรัม/มิลลิลิตร, กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร, กิโลกรัม/ ลูกบาศก์เมตร, ปอนด์/ลูกบาศก์ฟุต ฯลฯ

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

"ความหนาแน่นของของแข็งที่ x "

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ

ความถูกต้องของการคำนวณค่า **ความหนาแน่นของของแข็ง** จะขึ้นอยู่กับ ค่าตั้งต้นค่า แก๊สที่ปรับแรงดันของอากาศ (Air buoyancy force) กับความแปรปรวนในค่าของความ เร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงไม่ต้องคำนึงถึง เพราะฉะนั้นค่านี้ขามนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ การชั่งน้ำหนักในอากาศเท่านั้น

3.1.4 ความถ่วงจำเพาะของของแข็งและของเหลว (Specific gravity of solids and liquids)

หมายถึง อัตราส่วนของมวลของวัตถุหนึ่งหน่วยปริมาตรต่อมวลของน้ำ กลั่น (gas-free distilled water) ที่มีปริมาตรเท่ากับวัตถุ ณ อุณหภูมิที่กำหนด ถ้า วัตถุเป็นของแข็งปริมาตรจะต้องเป็นของส่วนที่น้ำไม่สามารถซึมผ่านได้

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

"ความถ่วงจำเพาะที่ x/y °C"

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ และ y เป็นอุณหภูมิของน้ำกลั่น

นิยมใช้คำว่า **"ความหนาแน่นสัมพัทธ์ (Relative density)"** ในความหมาย เดียวกับคำว่า **"ความถ่วงจำเพาะ (Specific gravity)"**

3.1.5 ความถ่วงจำเพาะปรากฏของของแข็ง (Apparent Specific gravity of solids)

หมายถึง อัตราส่วนของน้ำหนักในอากาศของวัตถุหนึ่งหน่วยปริมาตร ณ อุณหภูมิที่ กำหนดต่อน้ำหนักในอากาศ (ที่ความหนาแน่นเฉลี่ย) ของน้ำที่มีปริมาตรเท่ากับวัตถุ ณ อุณหภูมิที่กำหนด ถ้าวัตถุเป็นของแข็งปริมาตรจะต้องเป็นของส่วนที่น้ำไม่สามารถซึมผ่าน ได้

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

"ความถ่วงจำเพาะปรากฏที่ $x/y^{\circ}\text{C}$ "

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ และ y เป็นอุณหภูมิของน้ำกลั่น

3.1.6 ความถ่วงจำเพาะบัลค์ของ ของแข็ง(Bulk Specific gravity of solids)

หมายถึง อัตราส่วนของน้ำหนักในอากาศของวัตถุที่น้ำสามารถซึมผ่านได้ตึงด้วย ปริมาตร (รวมช่องว่างทั้งที่น้ำสามารถซึมผ่านได้ และไม่สามารถซึมผ่านได้ ของวัตถุใน สภาวะปกติ) ณ อุณหภูมิที่กำหนด ต่อน้ำหนักในอากาศ(ความหนาแน่นเฉลี่ยทั่ว)ของน้ำ กลั่นที่มีปริมาตรเท่ากับวัตถุ ณ อุณหภูมิที่กำหนด

รูปแบบของการบอกความหมายจะเป็น

"ความถ่วงจำเพาะปรากฏที่ $x/y^{\circ}\text{C}$ "

เมื่อ x เป็นอุณหภูมิของวัตถุ

และ y เป็นอุณหภูมิของน้ำกลั่น

3.2 ความแตกต่างระหว่างถ้อยคำที่ใช้เกี่ยวกับความหนาแน่นกับความถ่วงจำเพาะ

จากรายละเอียดของนิยามใน 3.1 ข้างต้นทั้งหมด จะเห็นว่าถ้อยคำที่ใช้เกี่ยวกับ ความหนาแน่นและความถ่วงจำเพาะมีความแตกต่างกัน ดังนี้

ถ้อยคำที่ใช้เกี่ยวกับความหนาแน่นจะต้องมีหน่วยคือ หน่วยของมวลของวัตถุต่อหน่วย ของปริมาตรของวัตถุ ได้แก่ กรัม/มิลลิลิตร, กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร, กิโลกรัม/ลูกบาศก์ เมตร, ปอนด์/ลูกบาศก์ฟุต ฯลฯ

ส่วนค่าปริมาณของถ้อยคำที่เกี่ยวกับความถ่วงจำเพาะจะไม่มีหน่วย เนื่องจากเป็น การเปรียบเทียบระหว่างมวลกับมวล(หรือน้ำหนักกับน้ำหนัก) ของวัตถุกับน้ำที่มีปริมาตรเท่า กัน ณ อุณหภูมิที่กำหนด ดังนั้น จึงเป็นปริมาณที่ไม่มีมิติ(dimensionless quantity)

ดังนั้นสมบัติทางฟิสิกส์ที่พึงประสงค์ที่กำหนดให้เป็น "ความถ่วงจำเพาะบัลค์ (Bulk Specific Gravity)" ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6240-1986⁽⁷⁾ หัวข้อ 3.3.1 และ รูปสมการ(1)ที่ใช้คำนวณค่าในหัวข้อย่อย 3.3.1(c) ซึ่งได้เขียนแสดงไว้ดังนี้

$$S = \frac{m}{V}$$

S : bulk specific gravity of sample (g/cm³)

m : mass of sample (g)

V : volume of sample (cm³)

จะเห็นว่าความสัมพันธ์ของปริมาณด้านขวามือของสมการ ไปสอดคล้องกับความหมายคำนิยามของความหนาแน่น(Density)ใน 3.1.1 ข้างต้น และที่ได้เขียนว่า S : bulk specific gravity of sample (g/cm³) ซึ่งหมายความว่าค่าความถ่วงจำเพาะบัลค์มีหน่วยด้วยนั้น จึงไม่สอดคล้องกับคำนิยามของความถ่วงจำเพาะบัลค์ใน 3.1.3 ข้างต้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสมบัติที่พึงประสงค์ในหัวข้อย่อย 3.3.1(c) ของ JIS R 6210-1986 อาจจะไม่ใช้"ความถ่วงจำเพาะบัลค์(Bulk Specific Gravity)"

3.3 ค่าร้อยละของเกรน(Grain Percentage)สารขัดผิวของหินเจียร

พิจารณาสมการที่(2)ซึ่งใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรนในหัวข้อ3.3.3ในเอกสารมาตรฐานJIS R 6240-1986(Testing Methods of Grinding Wheels)

$$GS (\%) = \frac{(1+k)m_g \cdot S}{m \cdot S_g} \times 100$$

GS(%): grain percentage

k : component of abrasive grain soluble in hydrofluoric acid

m_g : mass of abrasive grain (g)

m : mass of sample (g)

S : bulk specific gravity of sample (g/cm³)

S_g : specific gravity of abrasive grain

พบว่าเมื่อนำหน่วยของปริมาณต่างๆแทนค่าลงไปในการคำนวณปรากฏว่าผลลัพธ์ของหน่วยทางด้านซ้ายและด้านขวาของการไม่ตรงกัน ด้านขวามือของการจะยังคงเหลือค่าหน่วย มวลต่อตารางพื้นที่ คือ g/cm^2 ได้ดังนี้

$$\% = \frac{g.(g/cm^2)}{g} \times 100$$

๕

ดังนั้นค่าปริมาณบางค่าที่ใช้แทนค่าลงในสมการนี้จึงมีหน่วยไม่ถูกต้อง

3.4 ความหนาแน่นบัลค์ของเกรนสารขัดผิว (Bulk density of abrasive grain)

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารมาตรฐาน และหนังสือที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หินเจียรต่างๆ (เอกสารอ้างอิงหมายเลข 1, 4, 5 และ 8) พบว่าเอกสารดังกล่าวเขียนถึงเฉพาะความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียรและความหนาแน่นบัลค์ของเกรนสารขัดผิวเท่านั้น

ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันว่าใน JIS R 6240-1986 หัวข้อ 3.3.1 ที่เขียนว่าเป็นค่าความถ่วงจำเพาะบัลค์นั้นไม่ถูกต้อง

3.5 การแก้ไขสมการคำนวณค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวของหินเจียรแก้ว

จากหัวข้อ 3.2, 3.3 และ 3.4 ข้างต้นสามารถพิจารณาแก้ไขสมการที่ใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรน ดังนี้

3.5.1 เปลี่ยนชื่อหัวข้อความถ่วงจำเพาะบัลค์ (Bulk Specific gravity) ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6240-1986 หัวข้อ 3.3.1 เป็น ความหนาแน่นบัลค์ (Bulk Density, D) และสมการที่ใช้คำนวณค่า ในหัวข้อย่อย 3.3.3(c) เป็น

$$D = \frac{m}{V} \quad \dots\dots(3)$$

เมื่อ D : Bulk density of sameple (g/cm^3)

m : mass of sample (g)

V : volume of sample (cm^3)

3.5.2 เปลี่ยนข้อความความถ่วงจำเพาะบัลค์ของสารขัดผิว (Bulk Specific gravity of Abrasive Grains, S_g) ของสมการ(2)ที่ใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรน (Grain percentage) หัวข้อ 3.3.3 ในเอกสารมาตรฐาน AIS R 6240-1986 (Testing Methods of Grinding Wheels) เป็น "ความหนาแน่นบัลค์ของสารขัดผิว (Bulk Density of Abrasive Grains, D_g)" ซึ่งจะเขียนสมการเป็น

$$D_g = \frac{m_g}{V_g} \dots\dots(4)$$

D_g : Bulk density of abrasive grain (g/cm^3)

m_g : mass of abrasive grain of sample which remain after dissolve by hydrofluoric acid)(g)

V_g : volume of abrasive grain of sample which remain after dissolve by hydrofluoric acid) (cm^3)

หมายเหตุ เนื่องจากมีสารขัดผิวบางส่วนละลายหายไปขณะที่ย่อยตัวอย่างหินเจียรแก้ว ในกรดไฮโดรฟลูออริก ดังนั้นมวลของสารขัดผิว (m_g) จะต้องเป็นมวลของสารขัดผิวที่คงเหลืออยู่ภายหลังจากละลายตัวอย่างหินเจียรแก้วด้วยกรดไฮโดรฟลูออริก (mass of abrasive grain which remain after dissolve by hydrofluoric acid)

ซึ่งจะได้สมการที่ใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรน (Grain percentage) ใหม่ คือ

$$GS (\%) = \frac{(1+k)m_g \cdot D}{m \cdot D_g} \times 100 \dots\dots(5)$$

GS(%) : grain percentage

k : component of adbrasive grain soluble in hydro-fluoric acid

m_a : mass of abrasive grain of sample which remain
after dissolve by hydrofluoric acid)(g)

m : mass of sample (g)

D : Bulk Density of grinding wheel (g/cm³)

D_a : Bulk density of abrasive grain (g/cm³)

บทที่ 4

การศึกษาวิเคราะห์หาค่า k

4.1 ส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายได้ในกรดไฮโดรฟลูออริก, k

ในการหาค่ามวลของเกรนสารขัดผิวของหินเจียรแก้ว (Mass of abrasive grain of vitrified Grinding Wheels) ตามเอกสาร JIS R 6240-1986 (Testing Methods of Grinding Wheels) กำหนดให้ห้ำตัวอย่างหินเจียรในกรดไฮโดรฟลูออริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 46 เมื่อส่วนประกอบของตัวอย่างแยกออกจากกันแล้วนำไปล้างในน้ำ และให้คงเหลือออกมาเฉพาะเกรนของสารขัดผิว (abrasive grain) จากนั้นนำไปอบให้แห้งที่อุณหภูมิ 100-105 องศาเซลเซียส จนเห็นว่าน้ำหนักคงที่ ค่าที่ห้ำได้จะเป็นค่ามวลของเกรนสารขัดผิวที่ใช้ในการผลิตหินเจียร จะมีสารขัดผิวของหินเจียรจำนวนหนึ่งละลายหายไป ซึ่งในสมการที่ใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรน กำหนดให้ค่า k เป็นส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายหายไปได้ในกรดไฮโดรฟลูออริก แต่ไม่ได้เขียนอธิบายวิธีการหาหรือคำนวณค่า k นี้ไว้เลยในเอกสารมาตรฐานดังกล่าว

4.2 การผลิตหินเจียรแก้ว

กระบวนการผลิตหินเจียรแก้ว (vitrified grinding wheel) ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตหินเจียรนั้น ส่วนผสมของวัตถุดิบประกอบด้วยสารขัดผิว (abrasive grain) สารยึดเหนี่ยว (bonding material) และกาวแป้งเปียก โดยมวลของสารขัดผิวและสารยึดเหนี่ยวที่ใช้ในการผลิตเป็นไปตามอัตราส่วนที่ได้คำนวณไว้แล้ว ซึ่งจะคำนวณค่ามวลของสารขัดผิวและสารยึดเหนี่ยวที่ใช้ในการผลิตหินเจียรให้ได้ค่าร้อยละของเกรน (Grain percentage) ตามอัตราส่วนเชิงปริมาตรของโครงสร้างของหินเจียรแต่ละแบบแต่ละชนิด (ดังแสดงในตารางที่ 1) จากปริมาตรของแบบพิมพ์ที่ใช้ผลิตและความหนาแน่นของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตได้แก่ สารขัดผิว ที่ทราบขนาดของเกรน และสารยึดเหนี่ยว โดยที่ค่าของแรงกดที่ใช้กดส่วนผสมลงในแบบพิมพ์จะขึ้นอยู่กับลักษณะรูปแบบการใช้งานและขนาดของสารขัดผิวที่เป็นวัตถุดิบในการผลิต ส่วนกาวแป้งเปียก

ที่ผสมรวมอยู่ในส่วนผสมของวัตถุดิบเพื่อให้หินเจียรที่ออกจากพิมพ์ยังคงรูปตามแบบพิมพ์ เมื่อนำไปอบและเมื่อถูกนำไปเผาที่อุณหภูมิ 1,200 องศาเซลเซียส กาวแป้งเปียกจะหายหมดไปกลายเป็นช่องว่างหรือรูพรุนในเนื้อของหินเจียร

ผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกมาจะมีร้อยละเชิงปริมาตรของสารขัดผิว สารยึดเหนี่ยวและรูพรุนตามที่ได้คำนวณไว้

4.3 การวิเคราะห์หาค่า k

จากการศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับค่าโครงสร้าง (STRUCTURE) ของหินเจียรในหนังสือของ Coes, L., Jr. (1971) ⁽⁶⁾ กล่าวว่า "ส่วนผสมของสารขัดผิวและสารยึดเหนี่ยวถูกใช้ตามน้ำหนักต่อหน่วยปริมาตรที่ได้คำนวณไว้แล้ว ผลิตภัณฑ์ที่ได้ในขั้นสุดท้ายนั้นจะมีค่าร้อยละของปริมาตรของสารขัดผิว สารยึดเหนี่ยว และรูพรุนตามที่ได้คำนวณไว้ก่อนแล้ว" และของ KRAR, S.F. and OSWALD, J.W. (1941) ⁽⁷⁾ กล่าวว่า "ระยะห่างของช่องว่างในเนื้อหินเจียรจะแสดงถึงความหนาแน่น และโครงสร้างของหินเจียร" ทำให้ทราบว่าค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวในหินเจียรมีค่าเท่ากับค่าร้อยละของอัตราส่วนปริมาตรสารขัดผิวที่ใช้จริงในการผลิตหินเจียร กับปริมาตรของหินเจียร ซึ่งสอดคล้องกับวิธีที่ใช้ในการคำนวณค่ามวลของสารขัดผิวที่ใช้จริงในส่วนผสมของวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิตหินเจียรเพื่อให้ได้ปริมาตรตามแบบพิมพ์ของโรงงานผลิตหินเจียร และจะเขียนสมการที่ใช้คำนวณหาค่าร้อยละของเกรนได้ใหม่ ดังนี้

$$GS (X) = \frac{V_g}{V} \times 100 \quad \dots\dots (6)$$

แต่ $V_g = M_g / D_g$ และ $V = m / D$

จะได้
$$GS (X) = \frac{(M_g / D_g) \times 100}{(m / D)}$$
$$= \frac{M_g \cdot D \times 100}{m \cdot D_g} \quad \dots\dots (7)$$

เมื่อ V_g : เป็นปริมาตรของสารขัดผิวในตัวอย่างหินเจียร, หน่วย ลบ.ซม.

V : เป็นปริมาตรของตัวอย่างผลิตภัณฑ์หินเจียร, หน่วย ลบ.ซม.

M_g : เป็นมวลสารขัดผิวของตัวอย่างก่อนถูกละลายด้วยกรดไฮโดรฟลูออริก, หน่วย กรัม (mass of abrasive grain of sample before dissolve by hydrofluoric acid, g)

นั่นคือ สมการที่(7)จะมีค่าเท่ากับสมการ(6) ดังนี้

$$\frac{M_g \cdot D \times 100}{m \cdot D_g} = \frac{(1+k)m_g \cdot D}{m \cdot D_g} \times 100$$

$$M_g = (1+k)m_g \quad \dots\dots (8)$$

จะได้ $k = \frac{M_g - m_g}{m_g} \quad \dots\dots (9)$

จากผลของการศึกษาวิเคราะห์ข้างต้นจะได้สมการที่(5) เป็นสมการที่ถูกต้องสำหรับใช้ในการคำนวณค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวในหินเจียร และได้สมการ(9) เป็นสมการสำหรับคำนวณหาค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายหายไปในการดไฮโดรฟลูออริก(K) ขณะที่แช่ตัวอย่างหินเจียรแก้วในการดไฮโดรฟลูออริกเพื่อละลายตัวอย่างหินเจียรแก้วให้เหลือเพียงเกรนสารขัดผิวเท่านั้น

4.4 การศึกษาวิเคราะห์หาค่ามวลจริงของเกรนสารขัดผิว

ในการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิว เพื่อที่จะทราบค่าโครงสร้างของของหินเจียรแก้วในห้องปฏิบัติการนั้น ผู้วิเคราะห์ทดสอบจะไม่ทราบค่ามวลเกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในส่วนผสม(M_g) ของชิ้นตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ทดสอบเลย นอกจากมวลและปริมาตรของชิ้นตัวอย่างหินเจียรที่ใช้ทดสอบก่อนนำไปแช่ในการดไฮโดรฟลูออริก ดังนั้นผู้วิเคราะห์ทดสอบจึงต้องหาค่า M_g ของชิ้นตัวอย่างหินเจียรจากการคำนวณโดยอาศัยข้อมูลค่าตัวเลขของค่าstructureในmarking ที่ปรากฏอยู่

บนฉลากที่ติดอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์หินเจียร

จากเหตุผลที่ว่า ในการผลิตหินเจียรของโรงงานนั้นจะใช้วิธีการใส่มวลของ เกรนสารขัดผิวในส่วนผสมที่ผลิตหินเจียรให้มีโครงสร้างต่างๆตามที่ต้องการ โดยการ คำนวณจากค่าความหนาแน่นของสารขัดผิวที่ใช้ในการผลิตและค่าร้อยละของอัตราส่วน โดยปริมาตรของหินเจียรที่ต้องการผลิต ตามรายละเอียดในหัวข้อ 4.2

ดังนั้น เมื่อผู้วิเคราะห์ทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของสารขัดผิวได้แล้ว ก็ จะสามารถคำนวณหาค่ามวลของ เกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในตัวอย่างหินเจียรแก้วที่จะ ทำการทดสอบหาค่าร้อยละของ เกรน ดังนี้

สมมติให้ชิ้นตัวอย่างที่ถูกตัดจากหินเจียรที่มีค่าตัวเลขstructureในmarking เป็น 5 มีลักษณะที่สามารถวัดมิติได้โดยตรงมีปริมาตร V ลบ.ซม. ซึ่งในอากาศได้มวล w กรัม และหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของสารขัดผิวได้ D_s กรัม/ลบ.ซม.แล้ว ก็จะสามารถคำนวณหาค่ามวลของสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในชิ้นตัวอย่างหินเจียรได้ M_s กรัม จาก ค่าตัวเลขของค่าstructureในตารางที่ 1 ค่าเลข 5 ของstructureนั้นจะตรงกับ ค่า 52 ของร้อยละของเกรน ซึ่งหมายความว่าหินเจียรแก้วปริมาตรร้อยละลูกบาศก์เซ็นติ เมตรจะมีปริมาตรของเกรนสารขัดผิวอยู่จริงในหินเจียร 52 ลูกบาศก์เซ็นติเมตร ที่ เหลืออีก 48 ลูกบาศก์เซ็นติเมตร จะเป็นปริมาตรของสารยึดเหนี่ยวกับช่องว่างในหิน เจียรแก้ว ถ้า V_s เป็นปริมาตรของเกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริง ดังนั้นจากสมการที่(7) จะเขียนได้ว่า

$$52 = \frac{V_s}{V} \times 100 \dots\dots(10)$$

แต่
$$V_s = \frac{M_s}{D_s}$$

จะได้
$$M_s = 0.52 \times V \times D_s$$

ดังนั้นสมการทั่วไปสำหรับคำนวณหาค่ามวลของ เกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในชิ้น ตัวอย่างหินเจียรแก้ว จะเป็น

$$M_s = \frac{(GS\%) \times V \times D_s}{100} \dots\dots(11)$$

เมื่อแทนค่า n ลงในสมการที่(๑) ก็จะสามารถคำนวณหาค่าของส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายหายไปในการดไฮโดรฟลูออริก(x) หรือแทนค่าลงในสมการที่(๒) ก็จะสามารถคำนวณค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิว($GS \%$)ในหินเจียรที่นำมาวิเคราะห์ทดสอบ

บทที่ 5

การศึกษาทดลอง

5.1 การเตรียมตัวอย่าง

ด้วยการขอความอนุเคราะห์จากบริษัท เมโทรตันดัม จำกัด ซึ่งผู้ผลิตหินเจียรแก้วเพื่อการส่งออก ให้ช่วยจัดทำตัวอย่างหินเจียรแก้วที่มีขนาดเล็กๆ ที่มีสมบัติและลักษณะแตกต่างกันจำนวน 3 แบบคือ แบบ A24K6V1A แบบ A60K7V1A และ GC100K8V1A โดยที่ชิ้นตัวอย่างของแต่ละแบบจะมีปริมาตรเท่ากัน และใช้ปริมาณส่วนผสมของวัตถุดิบดังนี้

	เกรนสารขัดผิว	สารยึดเหนี่ยว	กาวแบ่งข้าวโพด
	(กรัม)	(กรัม)	(กรัม)
แบบ A24K6V1A	200	32	9
แบบ A60K7V1A	200	36	9
แบบ GC100K8V1A	200	40	9

หลังจากผสมวัตถุดิบตามสัดส่วนข้างต้นในหม้อผสมเรียบร้อยแล้วก็เอาสารผสมของวัตถุดิบมาใส่ลงในแบบพิมพ์ซึ่งมีปริมาตร 42.1 ลูกบาศก์เซ็นติเมตร ทำการขังน้ำหนักของมวลวัตถุดิบที่ขึ้นรูปแล้วหลังจากออกจากแบบพิมพ์ก่อนนำเอาไปอบให้แห้งและขังน้ำของมวลวัตถุดิบหลังอบแห้งอีกครั้ง จากนั้นก็นำตัวอย่างไปเข้าเตาเผาที่มีอุณหภูมิสูงถึง 1,200 องศาเซลเซียส ความร้อนจะเผาส่วนที่เป็นกาวแบ่งข้าวโพดที่ใช้ในการขึ้นรูปให้หายหมดไปกลายเป็นช่องว่าง (void) หรือรูพรุน (pore) ในเนื้อของหินเจียรแก้ว ส่วนแร่หินฟันม้าที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของสารยึดเหนี่ยว ก็จะหลอมละลายยึดเกรนสารขัดผิว เข้าด้วยกันได้เป็นหินเจียรแก้วสำเร็จรูปที่จะนำไปใช้เป็นตัวอย่างสำหรับใช้ในศึกษาทดลองต่อไป

5.2 การดำเนินการทดลอง

นำตัวอย่างหินเจียรทั้งหมดไปอบไล่ความชื้นด้วยเตาอบที่อุณหภูมิ 105 องศา

เซลเซียสจนน้ำหนักคงที่แล้วนำไปซึ่งน้ำหนักที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำตัวอย่างหินเจียรแก้ว
ใส่ลงในบีกเกอร์ที่ทำจากโพลีเอทิลีน ซึ่งบรรจุกรดไฮโดรฟลูออริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ
46 จำนวน 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร แخذจนกระทั่งตัวอย่างหินเจียรแก้วสลายแยก
ตัวออกจากกันหมดแล้วนำไปล้างทำความสะอาดไล่ส่วนของสารยึดเหนี่ยว ที่ละลายอยู่
ในกรดไฮโดรฟลูออริกด้วยน้ำกลั่นออกให้หมด และป้องกันการสูญหายของเกรนสารขัด
ผิวโดยใช้วิธี Filtering suction นำเกรนแต่สารขัดผิวที่ทำความสะอาดดีแล้วไป
อบให้แห้งในเตาอบที่ 105 องศาเซลเซียสจนน้ำหนักคงที่แล้วนำไปซึ่งก็จะ เป็นน้ำหนัก
มวลของเกรนสารขัดผิวที่ยังคงเหลืออยู่ภายหลังการแช่ตัวอย่างหินเจียรแก้วในกรดไฮ
โดรฟลูออริก รายละเอียดของค่าน้ำหนักมวลของเกรนสารขัดผิวที่ซึ่งในอากาศตามชั้น
ตอนตั้งกล่าวของตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 2 ของภาคผนวก ข.

นำข้อมูลที่หาได้ตามในตารางที่ 2 ของภาคผนวก ข. มาคำนวณหาค่าความ
หนาแน่นบัลค์ของตัวอย่างหินเจียร (D) ตามสมการที่ (3) หาค่าความหนาแน่นบัลค์ของ
เกรนสารขัดผิวหาค่าส่วนประกอบ (D_p) ตามสมการที่ (4) หาค่าส่วนประกอบของเกรน
สารขัดผิวที่หายไปหลังแช่ตัวอย่างหินเจียรแก้วในกรดไฮโดรฟลูออริก (k) ตามสมการที่
(7) และหาค่ามวลของสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในตัวอย่างหินเจียรแก้วก่อนนำไปแช่ในกรด
ไฮโดรฟลูออริก (M_p) ตามสมการที่ (11) ซึ่งผลการคำนวณค่าต่างๆที่ได้จากข้อมูลของ
การทดลองตัวอย่างหินเจียรแก้วทั้ง 3 แบบได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 ของภาคผนวก ข.

รายละเอียดของขั้นตอนวิธีการทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของตัวอย่างหิน
เจียร (D) และความหนาแน่นบัลค์ของเกรนสารขัดผิว (D_p) แสดงไว้ในภาคผนวก ก.

จากข้อมูลผลการคำนวณค่าต่างๆในตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่า
น้ำหนักมวลของเกรนสารขัดผิว (M_p) ที่มีอยู่จริงในส่วนผสมของวัตถุดิบที่ใช้ในการทำตัว
อย่างหินเจียรก่อนแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริก จะเห็นว่ามีความมากกว่าได้จากการคำนวณ
ตามสมการ (11) เป็นผลทำให้ค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่หายไปหลังแช่ตัว
อย่างหินเจียรแก้วในกรดไฮโดรฟลูออริก (k) ตามสมการที่ (7) และค่าร้อยละของเกรน
SS x ที่คำนวณออกมามีค่าน้อยกว่าค่าจริงที่กำหนดไว้ด้วย แต่อย่างไรก็ตามค่าที่คำนวณ
ได้ก็ยังอยู่ในพิสัยของค่าเบี่ยงเบนของค่าร้อยละของเกรนที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1 ซึ่ง
จะเห็นได้ว่า ค่าโครงสร้างที่ได้จากการทดสอบของตัวอย่างหินเจียรแก้วถูกต้องตรงกับ

ค่าโครงสร้างที่โรงงานได้คำนวณไว้ก่อนการทำตัวอย่างหินเจียรแก้ว

ดังนั้นในการปฏิบัติการในห้องทดลอง เพื่อให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำ จึงต้องมีความละเอียดในการหาค่าปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร และเพิ่มความระมัดระวังมิให้เกิดการสูญหายของเกรนในขณะที่ทำความสะอาดสารขัดผิวที่คงเหลือภายหลังการแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริก

5.3 การนำผลการศึกษาดทดลองไปใช้ประโยชน์

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ทางทฤษฎี และเทคนิคที่ได้จากการศึกษาดทดลองกับตัวอย่างข้างต้นเพื่อแก้ปัญหาและข้อขัดข้องในการหาค่าร้อยละของเกรนแล้วนั้น

งานวิเคราะห์ทดสอบด้านมวล มิติและแรงฝ่ายฟิสิกส์ กองฟิสิกส์และวิศวกรรมกรรมวิทยาศาสตร์บริการได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนกับตัวอย่างผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว ที่ได้หน่วยงานของทางราชการและเอกชนส่งมาใช้บริการของกรรมวิทยาศาสตร์บริการ

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ทดสอบ ที่ได้ให้การบริการหาค่าร้อยละของเกรนของตัวอย่างหินเจียรแก้วต่างๆไปแล้วดังแสดงในตารางที่ 4 ของภาคผนวก ข.

บทที่ 6

บทสรุป

6.1 วิจารณ์ผลของการศึกษาวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลของการทดสอบของตัวอย่างจำเพาะที่ศึกษาทดลองพบว่า สิ่งที่ทำให้ผลการทดลองคลาดเคลื่อน คือการวัดค่าปริมาตรตัวอย่างหินเจียรแก้ว เป็นผลให้การคำนวณค่าความหนาแน่นของตัวอย่างหินเจียรแก้ว (D) คลาดเคลื่อนไปจากค่าที่เป็นจริงได้ และอีกสาเหตุหนึ่งก็คือการล้างทำความสะอาดแยกสิ่งทีละลายหลังแช่ตัวอย่างหินเจียรในกรดไฮโดรฟลูออริก ซึ่งจะทำให้ได้ค่ามวลของเกรนสารขัดผิวที่เหลือจากการแช่ในกรดฯไม่ถูกต้อง ผลก็คือการคำนวณค่าความหนาแน่นบัลค์ของสารขัดผิว (D_p) ค่ามวลสารขัดผิวที่มีอยู่จริง (M_p) ค่าส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวทีละลายหายไปได้ในกรดไฮโดรฟลูออริก (k) และค่าร้อยละของเกรน ($GS \ x$) จะคลาดเคลื่อนต่อเนื่องกันตามลำดับ

ดังนั้นในการวิเคราะห์ทดสอบกับตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ถูกส่งมาทดสอบหาค่า $GS \ x$ นั้นต้องดำเนินการหาค่าดังกล่าวอย่างระมัดระวังให้ได้ค่าที่ถูกต้องและแม่นยำมากที่สุด

6.2 สรุปผลการศึกษาวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ทางทฤษฎี และจากการศึกษาทดลองกับตัวอย่างหินเจียรแก้วต่างๆ แสดงให้เห็นว่ารายละเอียดวิธีการทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนที่ได้เขียนไว้ในเอกสารมาตรฐาน JIS R 6240-1986 (Testing Methods of Grinding Wheels) หัวข้อที่ 3.3 นั้นมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง และสมบูรณ์พอสำหรับใช้ในการทดสอบ ที่ถูกต้องและสมบูรณ์จะต้องเป็น ดังนี้

6.2.1 ในหัวข้อ 3.3.1(c) เดิมได้เขียนไว้เป็นความถ่วงจำเพาะบัลค์ (Bulk Specific Gravity) ต้องเปลี่ยนให้ถูกต้องเป็นความหนาแน่นบัลค์ (Bulk Density) และเปลี่ยนสัญลักษณ์ของสมการ จากของเดิม

$$S = \frac{m}{V}$$

เมื่อ S เป็นความถ่วงจำเพาะบัลค์ของตัวอย่างหินเจียร, กรัม/ลบ. ซม.

(bulk specific gravity of sample)(g/cm^3)

m เป็นมวลของตัวอย่างหินเจียร, กรัม(mass of sample, g)

V เป็นปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร, ลบ. ซม.

(volume of sample, cm^3)

ซึ่งเป็นสมการที่ไม่ถูกต้องตามนิยาม เป็นสัญลักษณ์สมการใหม่ คือ

$$D = \frac{m}{V}$$

เมื่อ D เป็นความหนาแน่นบัลค์ของตัวอย่างหินเจียร, กรัม/ลบ. ซม

(Bulk Density of sample, g/cm^3)

m เป็นมวลของตัวอย่างหินเจียร, กรัม(mass of sample, g)

V เป็นปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร, ลบ. ซม.

(volume of sample, cm^3)

6.2.2 ส่วนประกอบของเกรนสารขัดผิวที่ละลายไปในกรดไฮโดรฟลูออริก (component of abrasive grain soluble in hydrofluoric acid, k นั้นหาได้จากสมการคำนวณ ดังนี้

$$k = \frac{M_g - m_g}{m_g}$$

เมื่อ M_g เป็นมวลของเกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริงในตัวอย่างหินเจียรก่อนที่จะนำไปแช่ให้ละลายตัวในกรดไฮโดรฟลูออริก, กรัม(mass of abrasive grain of sample before dissolve by hydrofluoric acid, g)

m_g เป็นมวลของเกรนสารขัดผิวที่เหลืออยู่ของตัวอย่างหินเจียรภายหลังแช่ให้ละลายตัวในกรดไฮโดรฟลูออริก, กรัม

(mass of abrasive grain of sample which remain after dissolve by hydrofluoric acid, g)

6.2.3 สมการที่ใช้ในการคำนวณหาค่าร้อยละของเกรน (Grain percentage, GS %) ที่ถูกต้อง คือ

$$GS (\%) = \frac{(1+k)m_{\text{g}} \cdot D}{m \cdot D_{\text{g}}} \times 100$$

6.2.4 โครงสร้าง (Structure) ของหินเจียร ซึ่งจะแสดงความหนาแน่นของเนื้อหินเจียร โดยดูจากค่าร้อยละของเกรน (Grain percentage, GS %) ซึ่งเป็นค่าร้อยละของอัตราส่วนของปริมาตรเกรนสารขัดผิวที่มีอยู่ในหินเจียรกับปริมาตรของหินเจียรนั้น รูปสมการ เขียนได้ ดังนี้

$$GS (\%) = \frac{V_{\text{g}}}{V} \times 100$$

เมื่อ V_{g} เป็นปริมาตรของสารขัดผิวในตัวอย่างหินเจียร, ลบ. ซม.

V เป็นปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร, ลบ. ซม.

กิติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้า ผู้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวในหินเจียรแก้วนี้ ใคร่ขอขอบคุณบริษัท เมโทรรัมดีม จำกัด เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้า เข้าเยี่ยมชมวิธีและขั้นตอนในการผลิตหินเจียรของบริษัทฯ รวมทั้งให้วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตตลอดจนจัดทำตัวอย่างหินเจียรแก้วเป็นการเฉพาะ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ทดสอบ

ความอนุเคราะห์ที่ได้รับจากบริษัทดังกล่าวช่วยทำให้การดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อขัดข้อง ที่เป็นอุปสรรคในการหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวในหินเจียรแก้วและการจัดทำรายงานการศึกษานี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ข้าพเจ้าขอขอบคุณกรมวิทยาศาสตร์บริการที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องต่างๆที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ทำให้การศึกษานี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

เอกสารอ้างอิง

1. ANSI B 74.13-1970 : Abrasive, identification marking.
  2. ASA B 74.4-1964 : Bulk density of abrasive grains, Test for.
  3. ASTM (Vol.3)E12 : Standard Definition of Terms Relating to
DENSITY AND SPECIFIC GRAVITY OF SOLIDS, LIQUIDS, AND GASES
  4. BS 7425 : Part 1:1991 Method for the determination of the
bulk density of macrograins.
  5. Coes L., Jr. "ABRASIVES" Springer-Verlag Wien, New York 1971.
  6. JIS R 6210-1986 : Vitrified Grinding Wheels.
  7. JIS R 6240-1986 : Testing Methods of Grinding Wheels.
  8. KRAR, S.F. and OSWALD WILLIAM, J. "Grinding Technology" Delmar
Publishers copyright 1974.
-

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

วิธีทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียรและของเกรนสารขัดผิว

1. การทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของหินเจียร

เครื่องมือและอุปกรณ์

- 1) คาลิปเปอร์ขนาด 200 มม. อ่านได้ละเอียด 0.01 มม.
- 2) เครื่องชั่งไฟฟ้าขนาด 1,200 กรัม อ่านได้ละเอียด 0.001 กรัม
- 3) เตาดอบ
- 4) ภาชนะเก็บและดูดความชื้นตัวอย่าง (desiccator)

ขั้นตอนของการทดสอบ

- 1) ตัดตัวอย่างหินเจียรแก้วให้มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแล้วแต่งให้สม่ำเสมอทุกด้าน โดยมีมวลประมาณ 200 กรัม
- 2) วัดมิติของตัวอย่างหินเจียรด้านละ 3 ตำแหน่งแล้วหาค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน นำค่าเฉลี่ยของทุกด้านไปคำนวณหาค่าปริมาตรของตัวอย่างหินเจียร
- 3) นำตัวอย่างหินเจียรไปอบให้แห้งในเตาดอบที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส จนกระทั่งค่ามวลคงที่แล้วนำไปเก็บไว้ในเดสิคเคเตอร์จนมีอุณหภูมิเท่าอุณหภูมิห้อง
- 4) นำตัวอย่างไปชั่งหาค่ามวลในอากาศ
- 5) คำนวณค่าความหนาแน่นบัลค์ของตัวอย่างหินเจียร

สมการที่ใช้ในการคำนวณ

$$D = \frac{m}{V}$$

เมื่อ D = ความหนาแน่นบัลค์ของตัวอย่างหินเจียร (กรัม/ลบ.ซม.)

m = มวลของตัวอย่างหินเจียร (กรัม)

V = ปริมาตรของหินเจียร (ลบ.ซม.)

---

2. การทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลค์ของ เกรนสารขัดผิว

เครื่องมือและอุปกรณ์

- 1) ฟลาส (Filtering suction flask)
- 2) บั้มสุญญากาศ
- 3) เครื่องชั่งที่อ่านได้ละเอียด 0.001 กรัม
- 4) บีกเกอร์ขนาด 1 ลิตร
- 5) กรวยและกระบอก 100 ลบ.ซม.
- 6) กรดไฮโดรฟลูออริก

ขั้นตอนของการทดสอบ

- 1) นำหินเจียรที่มีปริมาตรมากกว่า 100 ลบ.ซม. ไปแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 46 ในบีกเกอร์ขนาด 1 ลิตร เมื่อส่วนประกอบของหินเจียรแยกออกจากกันแล้วนำไปล้างในน้ำจนคงเหลือเฉพาะเกรนของสารขัดผิว เพื่อป้องกันมิให้เกรนสารขัดผิวที่เหลือ ภายหลังจากการแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริกสูญหายไป ระหว่างการล้างด้วยน้ำ จะใช้วิธีไล่เกรนสารขัดผิวจากบีกเกอร์ด้วยน้ำอย่างช้าๆ ลงในกระดานกรองที่วางอยู่ในกรวยที่อยู่บนฟลาสซึ่งต่ออยู่กับบั้มสุญญากาศ ดังแสดงในภาพที่ 3 ในภาคผนวก ง แล้วใช้น้ำกลั่นล้างเกรนสารขัดผิวจนแน่ใจว่าเหลือแต่เกรนสารขัดผิว
- 2) นำกระดานกรองที่มีเกรนสารขัดผิวอยู่ไปอบให้แห้งด้วยเตาอบที่อุณหภูมิ 100-105 องศาเซลเซียส
- 3) นำเกรนสารขัดผิวที่อบแห้งแล้วไปหาค่าความหนาแน่นบัลค์ตามวิธีทดสอบในเอกสารมาตรฐาน ASA B 74.4-1964 โดยใส่เกรนสารขัดผิวลงในกรวยแล้วปล่อยให้ไหลลงไปในกระบอกที่ทราบน้ำหนัก (m_1) และปริมาตร (V) ดังแสดงในรูป ภาพที่ 4
- 4) ปาดเกรนสารขัดผิวให้เสมอกับปากกระบอก นำกระบอกที่บรรจุเกรนสารขัดผิวเต็มกระบอกไปหาค่ามวล (m_2) ดังนั้นมวลของเกรนสารขัดผิว (m_g) ที่มีปริมาตรเท่ากับกระบอก (V) หาได้จาก มวลของกระบอกที่บรรจุเกรนสารขัดผิวลบด้วยมวลของกระบอก ดังนี้

$$m_g = m_2 - m_1$$

สมการที่ใช้ในการคำนวณ

$$D_s = \frac{m_s}{V_s}$$

D_s = ความหนาแน่นบัลค์ของสารตัดผิว (กรัม/ลบ.ซม.)

m_s = มวลของสารตัดผิว (กรัม)

V_s = ปริมาตรของสารตัดผิว (ลบ.ซม.)

ภาคผนวก ข.

ตารางแสดงข้อมูลผลของการศึกษาทดลอง

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของค่าโครงสร้างกับค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิว และค่าเบี่ยงเบน(ตามตารางที่ 6 ในหัวข้อ 3.3 ของเอกสาร JIS R 6210-1986: Testing Methods of Grinding Wheels)

โครงสร้าง (Structure)	ร้อยละของเกรน.% (Grain percentage)	ค่าเบี่ยงเบน.% (Diviations)
0	62	
1	60	
2	58	
3	56	
4	54	
5	52	
6	50	
7	48	<u>+1.5</u>
8	46	
9	44	
10	42	
11	40	
12	38	
13	36	
14	34	

ตารางที่ 2 แสดงค่ามวลที่ชั่งได้ในขั้นตอนการผลิตตัวอย่างหินเจียรแก้ว

หน่วยเป็นกรัม

รหัสอ้างอิง ของตัวอย่าง หินเจียรแก้ว	มวลวัตถุดิบที่ เข้าแบบพิมพ์ต่อ มวลสารขีดผิว	มวลหลัง จากอบแห้ง ให้คงรูป	มวลหลังจาก เผาที่ 1,200°C, (m)	มวลหลังจากแช่ ในกรดไฮโดร ฟลูออริก, (m _u)
A24K6V1A	101/83.3	99	98	81
A60K7V1A	97/79.2	94	93	76
GC100K8V1A	76.7/61.6	74	73	58

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่ามวลของตัวอย่าง A24K6V1A เมื่ออบแห้งหลังเข้าแบบพิมพ์เหลือ 99 กรัมจากมวลวัตถุดิบ 101 กรัม แสดงว่ามีน้ำระเหยไป 2 กรัม และมวลหลังจากเผาที่ 1200 องศาเซลเซียสหายไป 1 กรัม ส่วนมวลภายหลังแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริกคงเหลือเพียง 81 กรัม แสดงว่านอกจากสารยึดเหนี่ยวที่ละลายไปในกรดแล้วยังมีมวลสารขีดผิวสูญหายไปด้วยอีก 2.3 กรัม จากเดิมที่มี 83.3 กรัม ส่วนตัวอย่าง A60K7V1A เมื่ออบแห้งหลังเข้าแบบพิมพ์เหลือ 94 กรัมจากมวลวัตถุดิบ 97 กรัม แสดงว่ามีน้ำระเหยไป 3 กรัม และมวลหลังจากเผาที่ 1200 องศาเซลเซียสหายไป 1 กรัม ส่วนมวลภายหลังแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริกเหลือเพียง 76 กรัม แสดงว่านอกจากสารยึดเหนี่ยวที่ละลายไปในกรดแล้ว ยังมีมวลสารขีดผิวสูญหายไปด้วยอีก 3.2 กรัมจากเดิมที่มี 79.2 กรัม และตัวอย่าง GC100K8V1A เมื่ออบแห้งหลังเข้าแบบพิมพ์เหลือ 74 กรัมจากมวลวัตถุดิบ 76.7 กรัม แสดงว่ามีน้ำระเหยไป 2.7 กรัมและมวลหลังจากเผาที่ 1200 องศาเซลเซียสหายไป 1 กรัม ส่วนมวลภายหลังแช่ในกรดไฮโดรฟลูออริกคงเหลือเพียง 58 กรัม แสดงว่านอกจากสารยึดเหนี่ยวที่ละลายไปในกรดแล้วยังมีมวลสารขีดผิวสูญหายไปด้วยอีก 3.6 กรัมจากเดิมที่มี 61.6 กรัม

ตารางที่ 3 แสดงผลการคำนวณหาค่าของ D , D_s , และเปรียบเทียบค่า k , และ $GS \times$ ที่คำนวณจาก M_s จริงในส่วนผสมของวัตถุดิบกับ M_s ที่ได้จากการคำนวณของตัวอย่างหินเจียรจำเพาะ

รหัสหินเจียร	D	D_s	M_s จริงในส่วนผสม	k	$GS \times$	M_s ที่ได้จากการคำนวณ	k	$GS \times$
A24K6V1A	2.33	3.97	83.3	0.035	49.89	83.57	0.032	50.00
A60K7V1A	2.21	3.91	79.2	0.042	47.32	79.01	0.040	48.02
GC100K8V1A	1.74	3.15	61.6	0.062	45.98	61.39	0.056	46.16

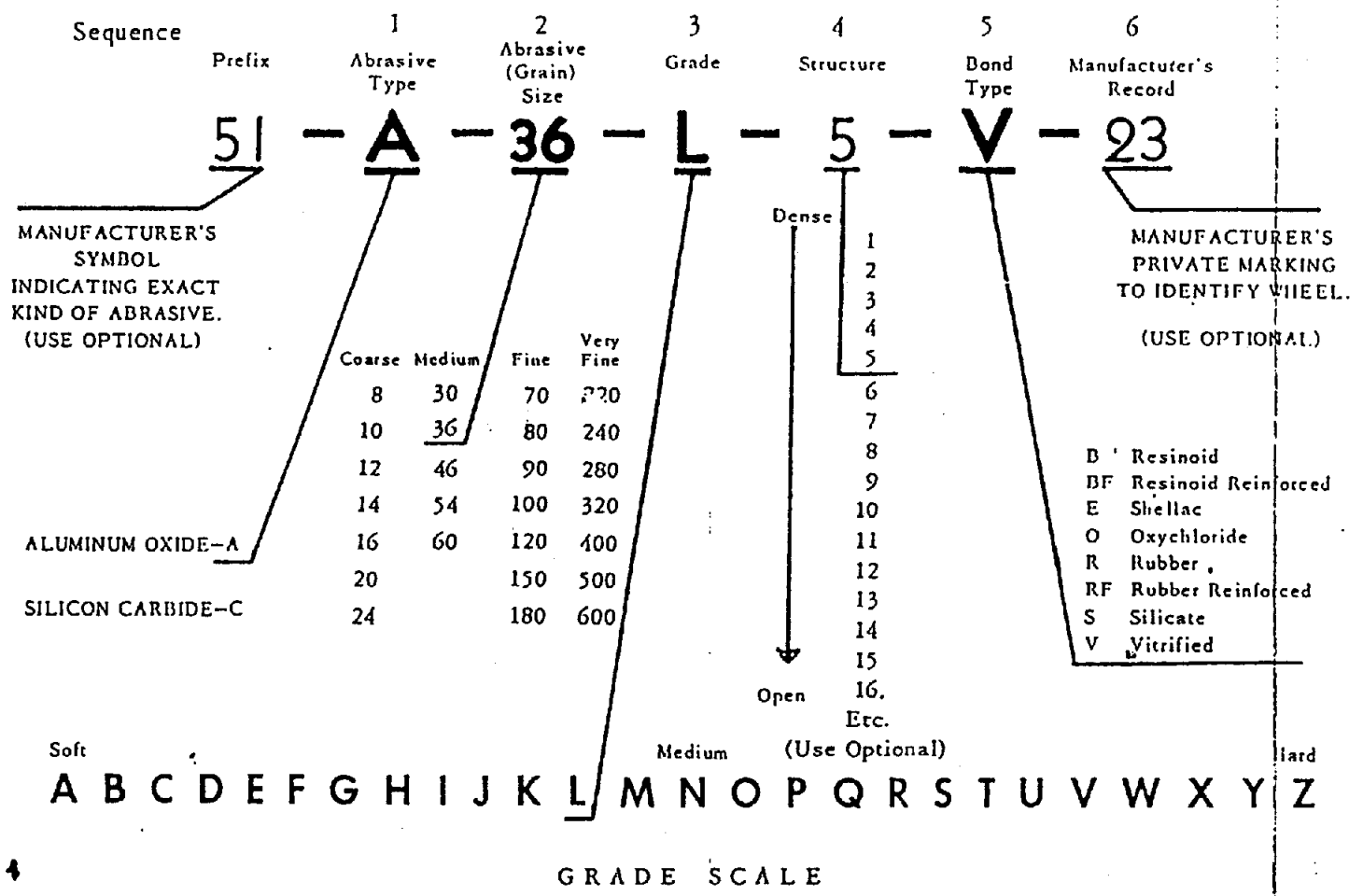
จากตารางที่ 3 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่ามวลของเกรนสารขัดผิว (M_s) ที่ใช้จริงในส่วนผสมที่ใช้ทำตัวอย่างหินเจียรทั้ง 3 ตัวอย่าง จะเห็นว่ามีความมากกว่ามวลของเกรนสารขัดผิวที่ได้จากการคำนวณตามสมการ (11) ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการทำความสะอาดเกรนสารขัดผิวของตัวอย่างที่สลายตัว ภายหลังจากแช่ตัวอย่างหินเจียรแก้วในกรดไฮโดรฟลูออริก ซึ่งเป็นผลทำให้ค่าที่ใช้มวลของเกรนสารขัดผิวที่มีอยู่จริงมาคำนวณตามสมการที่ (9) มากกว่าค่าที่ใช้มวลของเกรนสารขัดผิวที่ได้จากการคำนวณ เป็นผลให้ค่าร้อยละของเกรน ($GS \times$) ที่คำนวณตามสมการที่ (9) มีค่าน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ตามปรากฏว่าค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวที่หาค่าออกมาได้ก็ยังคงอยู่ในพิสัยที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1 คือ 50 ± 1.5 สำหรับตัวอย่าง A24K6V1A 48 ± 1.5 สำหรับตัวอย่าง A60K7V1A และ 46 ± 1.5 สำหรับตัวอย่าง GC100K8V1A ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทดสอบหาค่าร้อยละของเกรนสารขัดผิวของ
ตัวอย่างหินเจียรแก้ว

หมายเลข ปฏิบัติการ	รหัส หินเจียร	ค่า GS (%) มาตรฐาน	ค่าGS (%)จากการ วิเคราะห์ทดสอบ	หมายเหตุ
-	KG-5V-	52 $\pm$ 1.5	51.4	จากเอกชน
-	CG-5V-	52 $\pm$ 1.5	51.5	"
-	CA-5V-	52 $\pm$ 1.5	54.30*	"
-	GC100K8V1A	46 $\pm$ 1.5	45.48	"
-	A24K6V1A	50 $\pm$ 1.5	49.43	"
-	A10K7V1A	48 $\pm$ 1.5	47.95	"
QB 887	GC100K8V1A	46 $\pm$ 1.5	45.24	จากราชการ
QB 888	A24K6V1A	50 $\pm$ 1.5	49.43	"
QB 889	A10K7V1A	48 $\pm$ 1.5	48.21	"
QQ 818	GC100K8V1A	46 $\pm$ 1.5	45.9	"
QQ 819	A24K6V1A	50 $\pm$ 1.5	48.8	"

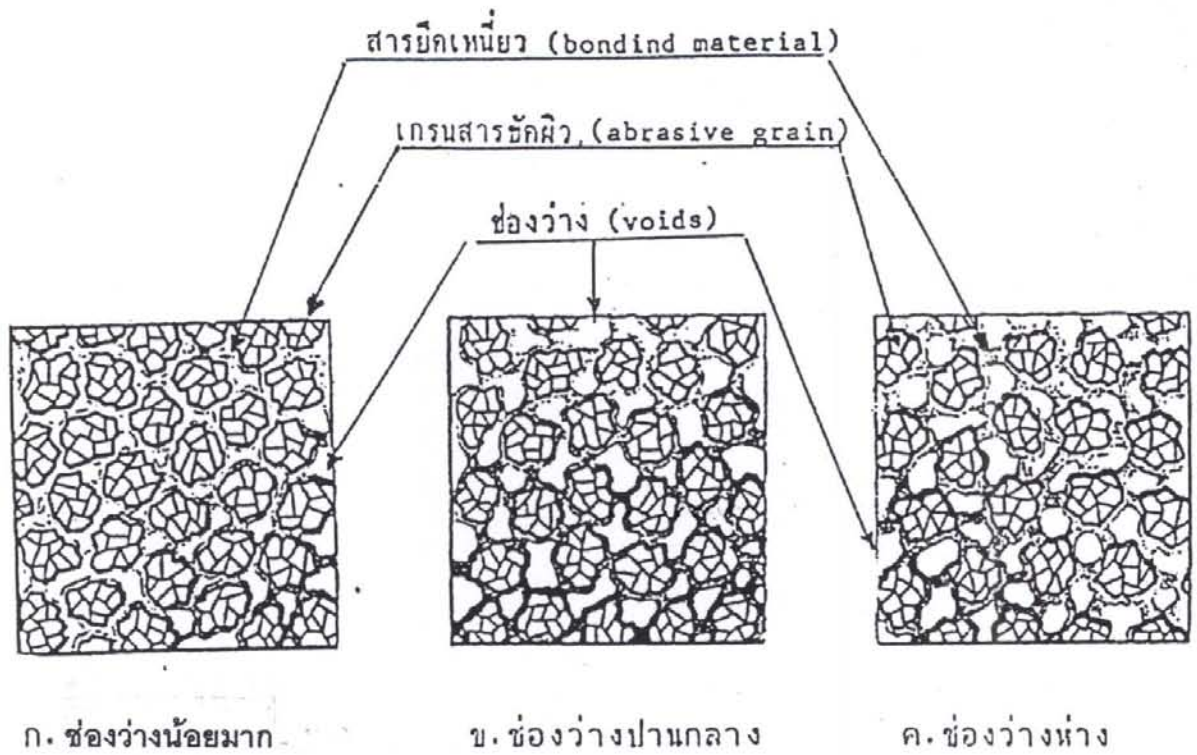
จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าเมื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้ในการวิเคราะห์ทดสอบตัวอย่างผลิตภัณฑ์หินเจียรแก้ว ทั้งที่เป็นตัวอย่างจากเอกชนที่นักวิทยาศาสตร์นำมาทำการทดสอบหาความชำนาญ และที่หน่วยงานราชการมาให้บริการนั้น ผลการทดสอบหาค่าร้อยละของเกรน ปรากฏว่าส่วนใหญ่ค่าที่ได้จะอยู่ในช่วงที่ตรงค่าที่ระบุอยู่ในรหัสของหินเจียร

STANDARD MARKING SYSTEM CHART

ภาคผนวก ก.

ภาพที่ 1 ตัวเลขและอักษรพยางค์ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์หินเจียร ตามมาตรฐาน ANSI B 74.13

ภาพที่ 2 ลักษณะโครงสร้างของหินเจียร

ภาพที่ 3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์หินเจียรและเกรนสารขัดผิว

ภาพที่ 4 การล้างทำความสะอาดเกรนสารขัดผิวที่ได้หลังจากการแช่ตัวอย่างหินเจียรในกรดไฮโดรฟลูออริกโดยใช้ Filtering suction flask

ภาพที่ 5 ลักษณะอุปกรณ์และการทดสอบหาค่าความหนาแน่นบัลด์ซ์ของ เกรนสารขัดผิว